

اسلام مجبور

مطاری : دیننی بر حیات و عیاشی بر دیوبند در

میل ۲ صائی ۲۹ ۲۹ کانونی نای - ۱۳۳۳
مدیری : حلیم ثابت
جلد ۲

قرآنہ کریم

« واذ قال موسیٰ انقومہ . . . فذبحوها وما کادوا یفلحون . . . » مرجوم مناسرتی رفیق

اجماع

اجتہاد ، مجتہد حلیم ثابت
[مرجعک ملی خرمہ غائبہ عرفی دا ئما جانی و فاعلہ ملی عرفک تجلیاتہ مظہر
اولان کیمہ لہ . مجتہد اجتہاد متفرد . مجتہد لک بوتون دیدیکاری منسوب اولہ قلمی
انوذک حسن قبولہ مظہر اولور . جفتای راشدین زمانہ نبدہ اسلام عرفک عملی و مجتہد
اندیلر . مجتہد عیاشی و تابعیلر ده بولہ اندی . مجتہد لک بالکزنعللر تک جوتغیاشہ تیراشن
کیمہ لک کلدنر . مجتہد اولتی اینچون اولہ دنبری « اجتہاد شرطلری » اولتی اوزره کوسولین
شیلن کافنی دیکلدنر . عرفنر ہر اجتہادی نوعہ و ہر اجتہادی نمودجہ کورہ تبدل ایدر . مجتہد لردہ
ہر اجتہادی نوعہ و نمودجہ کورہ کیشیر . اجتہاد قیاسی تک محیط و زمان اعتبار لہ ذہ کیمہ سی]

فقہ

اجتہاد خطالری منظوری زادہ سفید
[شریعت قوانین ساثرہ کپی بر امر اعتباری ، بر موجود ذمئدر . فقہا شریعت
بر موجود خارجدر ظاہر کیندی طرفلر دن شریعت اسلامہ نامہ بر جوق احکام وضع
ایتلر . و بونقطہ دن شارع طرفلر دن کلہ صرف اسکی قہم لک خطیات اجتہادی لری نتیجہ سی
اولہرق شریعت اسلامہ بہ نسبت استکبری احکام ، احتیاجات حیاتیہ اللہ توفیق و معاملات
ناسہ تطبیق اولونہ میور]

ضابطہ

اسلامیتہ عقل خندہ شیخ ادہ ہالی

عرف اویائی

تورکہ کورہ وظیفہ کورک آب ضیا

ہواوت

[ایچی خفتہ لک جہاد خبرلری ، روسی تبلیغاتہ کورہ]

نسخہ سی ۶ بارہ دز

توزیع بری « زمان کتبخانہ سیدر »

مطبوعہ خیرہ و شرکائی

بیان پیورسون ، زده انشاء اللہ نائل عدايت اولورز [ديدکلرنده (۷۱) موسی دخی طرف باریدن] مطلوب اولان اینک کیمسه یه رام اولمامش ، تارالا سورمامش ، اکین صولامامش باشلی باشنه کزر ، طوکی بشقلرینه بکزه من [پیورلیدیغنی سویلنجه] شمدی طوغری بی کتیردک [دیوب آتی بوغازلادقلرخی و بو ایشه یاقلاشقدہ مضرب اولدقلرخی دخی یاد ایدک .

تجزیه

مجید ، اجتهاد :

برجماعتک ملی حرشنه عائد عرفلری دائما جانلیدر . دینه ، اخلاقه ، حقوقه ، اقتصاده ، لسانه ، بدیعیانه عائد بو عرفلر متادی بر فعالیت حالده در : ابتدا آنا و بیانک ، مربیلرک تربیه لری بو یونجه کوچولرک ذهلرینه نفوذ ایتمکک باشلار . کوچولرک محیط ایله تماسلری آرتدیجه بو نفوذده تورلو عاملرک تأثیریه چوغتاؤور ؛ ملی تحصیلکده بو خصوصده بو یوک یاردمی وارددر : یکی نسل بو بو عرفلری تورلو واسطهلر ایله اشباع حاله کلنجه یه قدر نهمه ر .

فضرة مستعد اولوب مساعد شرائط آلتده یه تیشن کیمسه بو عرفلری تدریجی بر صورتده هضم ایدمک نهایت منسوب اولدیغنی جماعتک اجتماعی آموزشی حاله کلیر ؛ ملکک یا شایان دینی ایله اخلاقی و حقوقی عرفلرینی ، لسانیه بدیعی ذوقنی بیلیر ؛ عادتا ملکک حرشنه تجلیکاه اولور . بناء علیه خلق بوتون عرفلرینی جانلی اوله رق بو کیمسه ده کورمکک باشلار .

ایشته ملی عرفک حقیقی تجلیاتنه مظهر اولان بو کیمسلر آراسنده بعض اندر داتلر تحصیل نتیجه سی اوله رق ملی و بین الملل علملری ده تمیل ایتمش اولور ایسه وجدان عمومی طبیعیه بونلره قیمت ویرر ؛ افکار عمومی بونلرک کندی مئللری اولدیغنه اینانیر .

ایشہ مجتہدین ، بواجتماعی مثلدردر .

مجتہدین منسوب اولدقلر اجتماعی نوعلرک بوتون ملی حرثلری تمثیل ایتمکله برابر دین ویا حقوق خصوصندہ اختصاص صاحبی تانیلان کیسه لردر . بوتون دیدکبری عمومی وجدانک تلقینہ موافق اولدیغندن ملت ، مجتہدله ایستیر و بوتونلرک سوزلریته اویق لزومنی دویار .

خلقای راشدین حضراتی ، زمانلرندہ اسلام عرفک مثللی ، بوتون امتک محصلہسی ایدی . صحابیلر و مسلمانلر اسلام وجداتی بوتونلرده مندرج کورلردی . آنکچون ابو بکر ، عمر ، عثمان ، علی ... حضراتی خلیفہ لکدن باشقہ مجتہدہ تانیلورلردی . عبدالله بن مسعود ، ام المؤمنین عائشہ ، زید بن ثابت ، عبدالله بن عباس ، عبدالله بن عمر .. حضراتی ده اوزمانندہ کی اسلام افکار عمومیہ سنک معکی اولوب فقیہہ و مجتہد عد اولتورلردی . بناء علیہ سوزلری دلیل ، اجہادلری مطاع ایدی .

سعید بن المسیب ، عطاء بن ابی رباح ، حسن البصری ، مسروق ، مکحول ، علقمہ نخعی امام ابو حنیفہ ، امام مالک ، امام شافعی ، امام احمد بن حنبل حضراتی ده زمان و محیطلرندہ کی اسلام عرفان و عرفک مثللی ایدیلر . خلق بوتونلری ده مجتہد تانیلورلردی . بناء علیہ سوزلری دینی ماہیتی حائز اولوب مطاع صابیلورلردی .

آکلاشیلیوزکہ مجتہدین یالکز علملرینک چوقلغیاہ تمیز ایتمک کیسه لردر . مجتہد تانیلمق ایچون منسوب اولدینی اجتماعی زمرہ نک بوتون عرفلری ملی عرفاتی کندندہ جمع ایتمک لازمدر . خلق ، عرفلری ملی عرفاتی تمثیل ایتمک کیسه نک مجتہد اولدیغنه اینا نماز . برچوق عالمر وارددرکہ علملری یابانچی عرفلره استاد ایتمکندن منسوب اولدینی جماعت ایچندہ حائز اولدینی قیمتی بولامااز . چونکہ افکار عمومیہ آنجاک کندینہ معکس اولانلری سہ وەر و منحصرآ آنلرک علملریته اهمیت ویریر . یابانچی عرفلره معکس اولانلرک کندیلری و علملری یابانچی صابیلورلر .

عباسی خلیفه‌لرک حرمتنه مظهر اولان موسوی، عیسوی، صابی ظالمینک متبحر اولدقلری تسلیم ایدیلکله برابر اسلام افکار عمومی‌سینه موققلری یوق ایدی . بونلرک علملری یاره قازانق ایچون عادی بر صنعت ، اجتهادلری‌ده یابانجی بر دوشونجه صانیلردی .

دینک اولورکه مجتهد اولق ایچون ساده‌جه اونه‌دنبری « اجتهاد شرطلری » دیه کوسترین شیلری حائر اولق کافی دکلدر . افکار عمومی‌ه علمی مجتهد تانیق ایچون آنک علمی احاطه‌سندن زیاده ملی وجدانه معکس اولوب اولمادیغه یاقاره ملی عرفلره معکس اولوب حکملر استخراج ایدمه‌سیله چکنه اعتماد اولونان کیمسه‌لرک علی‌الاطلاق مجتهد اولدیغه اینانیر .

کوریلورکه مجتهدک صرف علمی برماهیتی حائر دکلدر ؛ ملی وجدانه معکس اولوق‌ده اجتهادک شرطلرنددر . فقط ملی وجدانه معکس اوله‌سیلمک چوققلغندن اعتباراً مکاتبت بر اجتماعی و ملی حیات یاشامش اولمغه ونا نهایته قدر آنک معنوی تأثیر آئنده قالمغه متوقفدر . ایشته بو صورتله اوزون مدت عرفی و ملی حرثی مص ایدنلردرکه مجتهد تانیلوب سوزلرینه اینانیلور . بناءً علیه خلقک منسوب اولدیغی اجتماعی زمره‌دن اولمایانلر ، یاخود باشقه برزمره‌نک معنوی تربیه‌سینه یه‌یشلر مجتهد تانیلماز . [*]

برده عرفلر ، هر اجتماعی نوعه کوره تبدیل ایتدیکنندن اونوعک ملی عرفلرینجی تمیل ایدن مجتهدلرک‌ده هر زمره‌یه کوره باشقه باشقه اولمالری ایجاب ایدر . مثلا عشیری حیات یاشایان نوعه منسوب مجتهد ، ایش بولومجی اساسه کوره تشکل ایدن قوملره کوره مجتهد تانیلماز .

شو حالده کرک زمان ، کرک محیط اعتباریه اجتهادلرک قیمتلری‌ده کیشیر . زمان اعتباریه ده کیشمه‌سی : چونکه زمانلرک کجه‌سیله برنوعه منسوب اولان برجامت یا نوعک دایره‌سی داخلمده ایلروله رویاتوعنی ده کیشدیرر . امام مالک دورنده عشیری حیات یاشایان حجازیلر بوکون احتمالکله حلی تکامل ایشلردر . نیم عشیری ویم مدینه‌وی عرفه کوره اجتهاد ایدن امام ابو حنیفه دورنده بیله ایل حیان یاشایان توروکلر بوکون ایش بولمجی اساسه کوره متشکل جمعیت حاله کیرمک

[*] « اجتماعی توعلر » ه دائر تفصیلات بکرمنجی صایده

اوزره بولونیورلر، آتکچون اودورلره کوره یاییلان اجتهادلرک یو کونک عرقه اویه میه جتی بک طبعدر .

محیط اعتباریه ده کیشمه سی : چونکه محیطلرک ده کیشمه سی بعضاً اجتماعی تشکلاتک ده ده کیشمه سی موجب اولور . بونک نتیجه سی اوله رقی بالطبع عرفلر ده بری برینه اویماز . شو حاله بر محیطه کوره یاییلان اجتهادک دیگر بر محیطه کوره قیمتی اولماق بک ممکندر .

نصلکه عراق مکتب فقهینه کوره یاییلان اجتهادلر ، حجاز لیلرجه «رأی» تلقی اولونوردی . عراقیلر ده حجاز لیلرک اجتهادی اکیک بولورلردی . امام شافعی حضر تیرینک «مصر ده کی اجتهادلری حجاز وعراق ده کی اجتهادلرندن آز چوق اوزاقلاشدی . یوندن دولاییدرکه برنجی اجتهادلرینه «قول قدیم» ایکنجیلرینه ایسه «قول جدید» نامی وریلدی .

ملهم ثابت

اجتهاد خطالری

انسانلر بالطبع مدنیدرلر، دائماً بری برلرینه معاونت و اشتراک ایله ادامه حیات و معیشت ایدهرلر .

حیات و معیشتلری؛ تقسیم اعمال صورتیه قابل اوله بیلیر . محتاج اولدقلری غذا و لباس و مسکن ارباب زراعت و صناعتک و اصحاب تجارتک متمادی و متنوع سعیری ایله متیسر اولور .

بو صورته اولان حیات اجتماعیلرینک نظام و انتظام اوزره جریانی ایچون قانونه احتیاج واردر .

ایشته شریعت بو احتیاجی ازاله مقصدیه وضع اولمش بر قانوندن بشقه یرشی دکلدر .